

Időutazás a Délmagyarországgal: 1920, a kétségek éve (11. rész)

Katasztrofális béke született

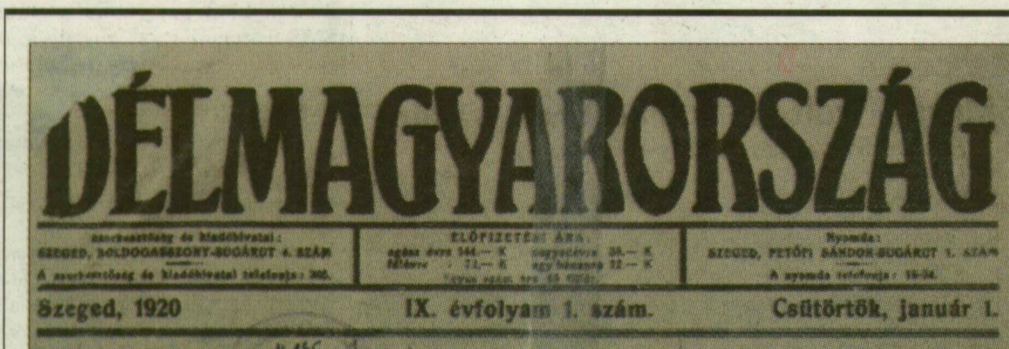
Kétségek közepette kezdődött az 1920-as esztendő. Akinek volt rá szeme, láthatta, iszonyatos árat fog fizetni az ország a békekötés során. Sokan mégis még valami tisztességes megoldásban reménykedtek. Az élet viszont a háború és a forradalom után kezdett visszatérni rendes kerékvágásába. Május 30-án megszűnt a Délmagyarország, utóda augusztus 15-én Szeged címmel jelent meg újra. A város népessége december 31-én 119 ezer 109 fő volt.

Az év már rossz hírről kezdődött. Úgy látszik, nem új dolog az év eleji áremelés. A DM január 1-jei száma arról tudósít, hogy „Gyógyszerinség fenyeget – Még jobban megdrágul a patika”.

Kecskeméti előnyben

Szeged számára hamarosan megalázó kormányzati döntés születik, melyhez hasonlókat sorban követték azután egymást évtizedeken át. A sorból az elsőtől így tudósít január 8-án a DM: „Kecskemétre helyezik a paprikatermelő-állomást – Vasárnap megalakul a paprikatermelők szövetsége – Budapest, M. T. I. Rubinek Gyula földművelésügyi miniszter a Kecskeméti Gazdasági Egyesülés által neki átnyújtott memorandum kapcsán kijelentette, hogy Szegedről Kecskemétre helyezik át a paprika-termelési-állomást.”

És így folytatja a lap: „(Saját tudósítónktól.) Még élénk emlékezetünkben él az a nagyarányú mozgalom, amelyet a szegedi paprikatermelők feldolgozók és kereskedők a Friedrich-kormány paprika-rendelete ellen indítottak. Hasztalan volt a sok gyűlés és küldöttségjárás és nem vezetett eredményre a számtalan memorandum, mert Rubinek Gyula földművelésügyi miniszter magasabb állami érdekekre hivatkozva nem volt hajlandó visszavonni a szabad termelést és a szabad forgalombahozatal kizáró rendeletét... A rendelettel elégedetlen termelők és készítőket több ízben is azzal igyekeztek megnyugtatni, hogy a földművelésügyi minisztérium Szegeden a többtermelés és nemesítés előmozdítására mintaszerű beruházással és többmillió költséggel paprika- és gyógynö-

95 ÉV – 95 NAPBAN ELBESZÉLVE

Májusban lesz 95 éve, hogy megjelent lapunk, a Délmagyarország első száma. Az évforduló alkalmából egy kis múltbeli kalandozásra hívjuk olvasóinkat. 95 lapszámon át szemelvényeket közlünk a 95 évfolyam fontos és érdekes írásából. És bár az ilyen válogatások szükségképpen esetlegesek, bízunk benne, hogy olvasóink örömeiket lelik benne, és betekintést nyernek nemcsak az ország és Szeged közel egy évszázados történelmébe, hanem a Délmagyarország történetébe is.

Paprikaárus. A fűszer forgalma szabadabbá lett

vény-kísérleti állomást fog létesíteni, amiből a szegedi termelőknek és kikészítőknek nem különben a városnak sokkal nagyobb haszna lesz, mint amennyi állítólagos kárt okozott nekik a kormány paprika-rendelete.

Hideg zuhanyként hat ilyen körülmények között Rubinek Gyula földművelésügyi miniszternek az a kijelentése, hogy a paprikatermelési állomást Szegedről-Kecskemétre helyezik át.”

Mindezek után ki tudja, mennyire örültek a termelők a jó hírnél, amit május 29-én tett közzé a DM: „...a paprika belföldi forgalmát teljesen szabadabbá teszik és forgalomba csak a vegyvizsgá-

ló-állomások által ólomzárú paprika kerülhet. Kivételre engedélyt kap minden legális kereskedő, termelő és feldolgozó, illetve ezeknek egyesülései.”

A megcsönkített ország

Szeged bajai háttérbe szorulnak a körvonalazódó országos tragédia mellett. A DM már január 18-án a következőket írja: „A békeföltételek szerint az ország határai összeesnek a Clemenceau-féle határvonalal.” Ez pedig mindennek mondható, csak jó hírnél nem.

A január 20-i lapban pedig már adatok is szerepelnek: „Budapest, január 19. P. H. jelenti: A magyar

királyság területe a régi határok között 325.000 négyzetkilométerre zsugorodik össze, 8 millió lakossal. A terület veszteség 222 négyzetkilométer területen több, mint 11 millió lakos. Eszerint tehát Magyarország területének és lakosságának több mint kétharmadát veszítene el. A lakosságnak 37 százaléka, a területének 29 százaléka maradna meg.”

Igaz, május 29-én még újjáéled a bizakodás a wilsoni vétő következtében, amiről így számol be a DM: „Telefon, távirat. Wilson vétője. New-York, május 28. Wilson elnök Németországgal és Ausztriával való kötött béke elleni vétőjét azzal indokolja, hogy a békekötésnek ez a módja az Egyesült Államok becsületén örök foltot ejtne.”

Nyárra azonban Trianonban kiderült, hiú volt a remény.

DM helyett Szeged

Május 30-án szomorú közlemény jelent meg a lapban: „Keddtől kezdve szünetelni fog a Délmagyarország megjelenése. Elháríthatatlan akadályok, amelyekkel képtelen voltunk megbirkózni, arra késztették a Délmagyarország kiadóhivatalát, hogy a lap szüneteltetését határozza el. Május 22-én múlt tíz éve, hogy a Délmagyarország első száma, országos szennációt keltve, megjelent. A szerkesztőség és a kiadóhivatal mindvégig azon volt, hogy a várakozást, melyet az első szám nyomán működéséhez fűztek, kielégítse. A kö-

zönség hivatása eldönteni, hogy igyekezetünket mennyiben koronázza siker, nekünk ma, amikor egyidőre letesszük a tollat, egyetlen kötelességünk van: fejet hajtani és hálát mondani mindazért a támogatásért, amely éltetett és azt a hitet keltette bennünk, hogy a célt, minél jobb lapot adni, ha nem is értük el legalább megközelítettük. A Délmagyarország megjelenése keddtől kezdve szünetelni fog.”

Augusztus 15-én megjelent a Szeged első száma. Idézzünk vezércikkéből: „A nyilvánosság szegedi kórusába a mai nappal új hang vegyül: a Szeged szava. Azok, akik fölfigyelnek erre a szóra, akiket az elborult magyar élet-halál harca lélekzetfojtóan érint, bizonyára azzal a komoly kíváncsisággal veszik kezükbe ezt az újságot: vajjon a közvéleménynek ez az új visszhangja, irányítója a sok közül melyik utat akarja róni, melyiken véli biztosan szolgálni az ország a mindnyájunk boldogulását. A néma kérdésekre feleljen íme a Szeged programja. Magyarország a régi határokkal rajzolódott a lelkünkbe s erről a mélyen bevészt vonalról nem akarunk, nem tudunk lemondani. Úgy érezzük: a csonka Magyarország az a talpalattnyi föld, amelyen lábunkat szilajon megvetve, a történelem legigazságtalanabb békéjét meg kell és meg fogjuk dönteni.”

Amit még érdemes hozzátenni: a lapot a Délmagyarország kiadó nyomdája állítja elő.

Az új lap augusztus 19-i számában Trianon katasztrofális következményeivel foglalkozik 7500 menekült van Szegeden címmel.

„Az Aradról jövő menekültvonatok Kürtös és Lökösháza közötti 81. számú órháznál vétettek át. Ugy a román, mint a jugoszláv területekről rengeteg a kiutasítottak száma... E hónap eddig 128 vagon menekült érkezett összesen 6 vonatban. ...mintegy 200 vagonban laknak, többnyire a Szeged pályaudvaron, míg a rókusin csak 8-10 menekült-vagon áll.”

Az egyik vagon lakói nagyszüleim voltak.

(Folytatjuk)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
SZÁVAY ISTVÁN

Hajat vennének

A 30 centiméteresnél rövidebbnek a fele selejt – derült ki, mikor a „Hajat vásárolnék 40 centimétertől...” kezdetű hirdetés feladójával beszélgettünk. A parókakészítő fodrász egész Magyarország területéről gyűjti az alapanyagot.

– Minimum 40 centis hajat kérek, mert a rövidebb hajkoronában sok a rövidebb szál – magyarázza F. Sz., a fodrásznő, aki teljes nevét nem árulta el. – Nem először próbálkozom ilyen módszerrel paróka-alapanyaghoz jutni. Az ország különböző pontjain adok fel hirdetéseket, és ottani ismerőseimet kérem meg, hogy találkozzanak a jelentkezőkkel. Őket is megtanítom arra, hogy például még a 30 centis hajnak is csaknem a fele selejt. Egy-egy paróka elkészítéséhez viszont legalább négy-öt „fejre” van szükségem. A vásárlás előtt alaposan megnézzük, mennyire ápolta a copf. Ugyanis kevesebbet ér, ha töredezett a vége vagy durva szálú, úgynevezett dróthaj.

A feltételek sorolása közben kiderült, hogy nem a vastag, dús haj a legjobban, ugyanis parókához a selymeset keresik. Egy igazán tetszetős copfért akár 3 ezer forintot is fizetnek, ellenben a festett hajat nem szeretik.

– A jelentkezővel az ismerősöm találkozik, mondjuk, a buszvezető-állomáson – folytatja a beavatást a parókakészítő. – Persze ne úgy képzelje, hogy ollóval megy és ott helyben lenyisszantja a frizura végét. Ezek a copfok többnyire nem is frissek. Akad olyan jelentkezőnk, aki éveken át a szekrényben őrizte a haját, és most válik meg tőle. Ez sem baj, hiszen ha papírszakban tárolják, és molyirtóval vagy balzsammal kezelik a korábban levágott hosszú tincseket, az ilyen „emlék” akár húsz évig is ép marad.

A parókakészítők között az itthoni haj keresetével, mint az import. Bár tömegével érkezik hajszál Indiából és Kínából, de parókának kevésbé alkalmas. Ugyanis a távol-keleti lányok fenéki erő, sőtét hajkoronája az ottani klíma és étrend miatt teljesen különbözik a magyar nőkéttől. Az ottani puha, selymes haj levágva már spród, nehéz vele dolgozni, és nem szokhatók teljesen, legfeljebb csak középbarna színű paróka lehet belőle.

D. T.

ING
ING MAGÁNNYUGDÍJPÉNZTÁR

minden mellette szól

A magánnyugdíjpénztári befektetések terén 2004-ben az **ING Magánnyugdíjpénztár** várhatóan a legnagyobb hozamot érte el a nagy pénztárak* közül, így kiemelkedő realhozamot biztosít pénztártagjai számára.

Referenciahozamok** 2004

19,0%

ING

15,6%

Többi nagy pénztár átlaga

6,8%

Éves infláció

ING TeleCenter: 06-40/464-464
nyugdijpenztar@ing.hu
www.ing.hu

* 50 000 Ft feletti magánnyugdíjpénztárak.
** A befektetési politika alapján becsült bruttó hozam. Átlagérték: a Pénzügyi Közlöny 2004/10. számában megjelent adatok szerint, a maximális részvénymegosztást feltételezve. Számítási módszer: negyedéves referenciahozamok láncszorzata.

OLVASÓINK BIZTONSÁGÁRA IS FIGYELÜNK!

Előfizetőink között február 24-én kisorsolunk 30 DB SZÉN-MONOXID-MÉRŐ BERENDEZÉST!

Nem kell mást tennie, mint kitölteni az itt található kupont, és visszaküldeni címünkre!

MI A SZÉN-MONOXID KÉPLET?

H₂O CO H₂SO₄

Név: _____
Cím: _____
Telefonszám: _____

Beküldési határidő: 2005. február 22.
Cím: 6720 Szeged, Steliana 10.
A borítékra kérjük írni rá: Biztonság

Együttműködő partnereink:
PANNON VENTIL
Épületgépészeti Kereskedelmi Kft.
Szeged, Fonógyári út. 4.
Telefon: 62-556-060

Délmagyarország ONLINE

www.delmagyar.hu

Más, mint az újság